

ذره‌بین

رئیس مجلس شورای اسلامی:

کلید حل مشکلات معیشتی

سرمایه‌گذاری در کارهای مولد است

دکتر محمدباقر قالیباف دیروز در اولین جلسه علنی مجلس در سال ۱۴۰۴، در نطق پیش از دستور خود در ارتباط با شعار سال گفت: اقتصاد مجموعه‌ای از حوزه‌های مرتبط با یکدیگر است لذا هر مداخله سیاستگذار در یک حوزه، آثار عینی در حوزه‌های دیگر دارد و به همین ترتیب رفتار ذینفعان آن حوزه و مشمولان دیگر حوزه‌ها در بی‌هر تصمیمی متفاوت خواهد بود که اگر از قبل پیش‌بینی و تدبیر نشود، هر سیاست اصلاحی را می‌تواند به ضد خود تبدیل کند. رئیس مجلس ادامه داد: همچنین اگر مراجع و قوای مختلف سیاستگذاری، اجرا و نظارت، بدون هماهنگی لازم عمل کنند، همین نتیجه محقق نمی‌شود. تجربه این رویکرد جزیره‌ای و غیر هماهنگ را به ویژه در ۱۵ سال گذشته شاهد بود‌ایم و نتایج چنین شیوه حکمرانی، تشدید ناترازی‌ها و سخت‌تر شدن مسیر تحول پایدار اقتصادی است.

وی تأکید کرد: نه تنها شعار امسال اقتصادی است، بلکه معطوف به «تولید» است. در بیش از ۱۷ سال گذشته تأکید رهبر انقلاب در شعارهای سال بر مسأله تولید بوده است. رویکرد ایشان همواره معطوف به پیشرفت اقتصادی بوده و حل اساسی مشکلات معیشتی را از همین طریق ممکن می‌دانند. اگر سرمایه‌گذاری افزایش یابد، تولید تقویت می‌شود. با تقویت تولید، رشد اقتصادی رقم می‌خورد و با رشد اقتصادی، سطح رفاه و قدرت خرید مردم افزایش می‌یابد. پس کلید حل مشکلات معیشتی نیز همین سرمایه‌گذاری در کارهای مولد است.

قالیباف تأکید کرد: گرچه در مسیر رسیدن به این نقطه، حتما باید از سیاست‌های حمایتی مانند کالایرگ کمک‌گرفت تا جلوی آسیب به افشار کمتر برخوردار گرفته شود، اما نباید فراموش کرد که این حمایت کافی نیست و برای حل ریشه‌ای مشکلات باید «تولید» را تقویت کرد و در نتیجه رشد را افزایش داد.

وی افزود: در خصوص هماهنگی میان قوای مختلف و اجزای دولت نکات مفصلی وجود دارد که باید در جلسات مشترک قوا به آنها پرداخت اما عجلاتا در موضوع نظارت، تفکیک نوع نظارت مهم است. نظارت راهبردی بر عملکرد دولت برعهده مجلس شورای اسلامی است که از طریق ابزارهای نظارتی قانونی صورت می‌گیرد و این نظارت موثر در دوره حاضر با هدف مراقبت از حرکت در ریل قانونی به ویژه قانون برنامه هفتم پیشرفت صورت می‌گیرد. اما نظارت اجرایی بر عهده قوه قضاییه است که از طریق رسیدگی‌های قضایی پیرو گزارش‌های مستند سازمان بازرسی با دیگر مراجع قانونی انجام می‌شود.

رئیس مجلس تصریح کرد: چنان‌که اصل ۱۷۴ قانون اساسی تأکید دارد حق نظارت قوه قضاییه نسبت به حسن جریان امور و اجرای صحیح قوانین در دستگاه‌های اداری از طریق «سازمان بازرسی کل کشور» صورت می‌گیرد.

طبیعتا همانگونه که رهبر انقلاب فرمودند همه نظارت‌ها باید موثر باشد و جنبه دست‌گیری و کمک داشته باشد تا مچ‌گیری و مانع‌تراشی!

بقائی:اروپا در سمت نادرست تاریخ قرار می‌گیرد

اسماعیل بقائی، سخنگوی وزارت امور خارجه در حساب خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: حکم دیوان بین‌المللی کیفری برای بازداشت مقامات رژیم صهیونیستی بازتاب خشم و انزجار گسترده جهانی نسبت به نسل‌کشی، جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت در غزه، و نیز مطالبه قاطع بین‌المللی برای حاکمیت قانون و پایان دادن به بی‌کیفری نسبت به جنایات هولناک علیه مردم فلسطین است.

وی افزود: اما اروپا با مماشات در برابر رژیم اسرائیل بیش از پیش اعتبار اخلاقی خود را زیر سوال می‌برد و خود را در سمت نادرست تاریخ قرار می‌دهد. سخنگوی دستگاه دیپلماسی تأکید کرد: درواقع اروپا با این عملکرد به اصل حاکمیت قانون بی‌حرمتی می‌کند، آرمان عدالت را زیر پا می‌گذارد و بی‌کیفری را با همه عواقب و آثار مهلک آن برای قربانیان بی‌گناه و برای کل انسانیت- تقویت می‌کند. این، یعنی عادی سازی قانون شکنی و توجیه جنایت.

«جام‌جم» از طراحی و ابتکار عمل تهران در برابر واشنگتن گزارش می‌دهد

آزمون صداقت برای آمریکا

و رفع تحریم‌ها را بی‌بگیریم. عراقچی بااین حال معتقد است جمهوری اسلامی ایران در عین پایبندی به مسیر دیپلماسی و گفت‌وگو جهت رفع سوءتفاهم‌ها و حل اختلافات، خود را برای همه پیشامدهای محتمل یا ممکن آماده نگه می‌دارد و همان‌طور که در دیپلماسی و مذاکره جدیت دارد، در دفاع از منافع و حاکمیت ملی خود نیز قاطع و جدی خواهد بود.

در همین چارچوب، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران که دیروز در نشست کمیسیون امنیت ملی مجلس جهت ارائه گزارش درباره آخرین وضعیت سیاست خارجی

و موضوع مذاکرات ایران و آمریکا حاضر شده بود پاسخ اظهارات زیاده‌گویانه یک سناتور آمریکایی را داد. تام کاتن

برش

تلاش گروسی برای سفر به تهران

درمیان‌ه‌گمانه‌زنی‌ها درخصوص مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا،مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از تلاش خود برای سفر به ایران و دیدار با مقامات کشورمان خبرداد. رافائل گروسی با اشاره به نامه ترامپ به ایران گفت: «ما در لحظه‌ای حساس قرار داریم و باید برای پیشرفت امور رو به جلو حرکت کنیم.» وی با اشاره به صحبت خود با وزیر امور خارجه کشورمان مدعی شد: «ما توافق کردیم که من در هفته‌های

به تازگی گفته است «بهترین توافق برای رئیس‌جمهور ترامپ همچون سازش لیبی با آمریکا در سال ۲۰۰۳ است»؛ اشاره او به توافقی است که لیبی طبق آن خود را خلع سلاح کرد اما هیچ‌گاه سایه تحریم‌های آمریکا طبق وعده این کشور از روی لیبی برداشته نشد. بااین حال روز گذشته او این پاسخ را از سکندار دستگاه دیپلماسی کشورمان دریافت کرد که: «مگر در خواب ببینند.»

مذاکره غیرمستقیم شدنی است

این صحبت‌ها در کنار توضیحات رئیس ستاد کل نیروهای مسلح به خوبی از یکصدایی داخلی در اجرای سیاست

آینده به تهران سفرکنم، بااین هدف که ایران هرچه سریع‌تر برخی مسائل را که هنوز شفاف‌سازی نشده‌اند، روشن سازد.» مدیرکل آژانس در ادامه فضاسازی‌های تبلیغاتی غرب درباره برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای کشورمان افزود: «برآورد ما این است که ایران اکنون به اندازه‌ای اورانیوم غنی‌شده در اختیار دارد که برای تولید حدود شش یا هفت سلاح کافی است. اما دوباره تأکید می‌کنم، این بدان معنا نیست که ایران این سلاح‌ها را دارد. ساخت سلاح نیازمند سامانه‌ها و سازوکارهای بسیار پیشرفته‌ای است که در حال گفت‌وگو درباره آنها با ایران هستیم.»

رسمی کشور حکایت دارد. سرلشکر محمد باقری روز گذشته در جمع فرماندهان، مدیران و کارکنان ستاد کل نیروهای مسلح و قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا به نامه دونالد ترامپ برای رهبر معظم انقلاب و دریافت پاسخ درخورو خودش اشاره کرد. به گفته این مقام نظامی عالی‌رتبه کشورمان در پاسخ ایران به رئیس‌جمهور آمریکا به این مهم پرداخته شده است که ما آغازگر جنگ نیستیم اما هرگونه تهدید را با تمام قوا پاسخ خواهیم داد. ایران دنبال آرامش در منطقه است و در مسأله هسته‌ای هدفش دستیابی به سلاح هسته‌ای نیست و نیازهای ملت خود را تأمین می‌کند. با وجود این، ایران مذاکره مستقیم نخواهد کرد، اما مذاکره غیرمستقیم ایرادی ندارد. به طرف آمریکایی گفته شده است که واشنگتن بدقول‌ترین و بدعهدترین طرف در مذاکرات گذشته بوده است و هیچ اعتمادی به آنها وجود ندارد.

سرلشکر باقری گفت: این پاسخ معقول و بسیار حکیمانه به این جهت است که هم مردم کشور ما و هم مردم جهان بدانند که راهبرد جمهوری اسلامی ایران، دفاع از منافع خودش و پیشرفت و حرکت به سمت افق‌های ترسیم‌شده است. جمهوری اسلامی ایران جنگ طلب نیست، اما قلدری و زورگویی را نمی‌پذیرد و در مقابل آن ایستادگی خواهد کرد.

جرایب طراحی ایده جدید ایران

ایران از طریق طرح ایده «مذاکره غیرمستقیم»، درواقع به دنبال سنجش جدیت آمریکا در پذیرش راهکارهای سیاسی و دیپلماتیک است. این مسیر به عنوان یک گزینه میانه در برابر تهدیدات نظامی و همچنین پیشنهاد توافق تحمیلی مورد نظر آمریکا قرار گرفته است.

ایران با طرح ایده مذاکره غیرمستقیم، به‌ویژه پس از بدعهدی‌های آمریکا در قبال برجام و تهدیدات نظامی

آمریکا، در بی حفظ قدرت و امنیت ملی خود است. مذاکره غیرمستقیم به ایران این امکان را می‌دهد که بدون نیاز به پذیرش شرایط تحمیلی از سوی آمریکا، بتواند منافع خود را به شکلی مؤثرتر پیگیری کند. از این منظر، ایران در حال دنبال‌کردن راهبردی است که به حفظ امنیت و منافع ملی

خود کمک‌کند.

علاوه براین استفاده از میانجی‌ها مانند عمان، که به‌طور تاریخی نقش رابط بین ایران و کشورهای غربی را داشته است، این امکان را به ایران می‌دهد که در عین گفت‌وگو با آمریکا، از هرگونه فشار مستقیم و تهدیدات احتمالی جلوگیری کند. این روش می‌تواند به کاهش بحران و ارتقای امنیت ملی ایران در سطح بین‌المللی کمک‌کند.

سکوت نسبی و عدم واکنش قوی آمریکا در برابر این پیشنهاد

ایران، می‌تواند نشانه‌ای از ناتوانی واشنگتن در اتخاذ مسیر دیگری غیر از مذاکره غیرمستقیم باشد. به‌ویژه که

در برابر پیام‌های ایران از طرف آمریکا هیچ واکنش رسمی

شدید و یا مخالفت آشکاری مشاهده نشده است.

یادداشت

دکتر حسین موحدی ساوجی | حقوق‌دان حوزه بین‌الملل

بررسی اقدامات و تهدیدات فوق‌الذکر از منظر حقوق بین‌الملل

همچنین قاعده اولیه حاکم بر همه دولت‌ها اصل منع توسل به زور است (بند ۴ ماده ۲ منشور) ولی موارد استثنائی آن شامل اقدام شورای امنیت (ماده ۴۲ منشور) و حق دفاع مشروع کشور مورد حمله از خود در برابر کشور متجاوز (ماده ۵۱ منشور) در اعلامیه اصول حقوق بین‌الملل مصوب ۱۹۷۰، قطعنامه ۲۴۲۵ مجمع عمومی سازمان ملل، تهدید به زور علیه حاکمیت، تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی یک کشور ممنوع و دولت‌ها موظفند از تبلیغات برای ترویج جنگ از جمله تهدیدات علنی نظامی خودداری کنند. با توجه به این‌که در حقوق بین‌الملل منع تهدید به زور به‌عنوان یک هنجار آمره (ius cogens) در عرف بین‌المللی (Jus Cogens) پذیرفته شده و هرگونه تهدید نظامی بدون توجیه قانونی (مانند دفاع مشروع تحت ماده ۵۱ منشور ملل متحد) را غیرقانونی می‌داند.

به عبارت دیگر ماده ۵۱ منشور ملل متحد مشروط به ابراهای دفاع مشروع در صورت وقوع یک حمله مسلحانه به رسمیت می‌شناسد. در سال‌های اخیر بعضی از تفسیرا از مفهوم دفاع مشروع بر این استوار است که حتما لازم نیست به صورت بالفعل حمله مسلحانه‌ای اتفاق بیفتد، بلکه حتی اگر وجود نیت خصمانه نیز احراز شود برای دفاع کافی است.

اظهارات دبیرکل سازمان ملل در خصوص ماده ۵۱ که از حق ذاتی کشورهای مستقل برای دفاع از خود در برابر دفاع مسلحانه محافظت می‌کند مبین این هست که تهدیدهای قریب‌الوقوع یا بالقوه را به‌طور کامل شامل می‌شود. البته می‌بایست شرایط دفاع هم ضرورت داشته و هم متناسب با اقدام انجام شده باشد. پس از رویداد طوفان‌الاقصی، رژیم‌صهیونیستی با حمایت همه‌جانبه آمریکا و ناتو اقدام به کشتار نزدیک به ۶۰ هزار نفر از جمله ده‌ها هزار نفر زنان و کودکان و کشتن صدها نفر از کارکنان سازمان ملل نمود و هولناک‌ترین جنایت یعنی نسل‌کشی را با افتخار در صحن مجمع عمومی سازمان ملل اعلام و از مقر سازمان ملل فرمان ترور صادر کرد. عملا ضمن بی‌اعتبار کردن جایگاه ملل متحد، ساختار و نهاد، نظام‌ها، قواعد و هنجارهای برآمده از آن ازجمله دیوان بین‌المللی دادگستری و دیوان بین‌المللی کیفری، تأثیر این سازمان را زیر سؤال برد. لذا با توجه به عدم واکنش مناسب و مؤثر شورای امنیت در قبال تجاوزات و اقدامات تروریستی آمریکا و رژیم صهیونیستی، به نظر می‌رسد هرگونه اقدام کشورهای مورد تجاوز که بتواند مانع از حملات و تجاوزات فعلی و آینده شود، دفاع مشروع به حساب می‌آید.

دفاع پیشدستانه (Preventive Defense)

در مخاصمات مسلحانه بین‌المللی همچون جنگ جهانی دوم، دولت‌های دارای تجهیزات نظامی پیشرفته اصول مصرح حقوق بین‌الملل مانند کشتار غیرنظامیان و اصل تفکیک را رعایت نکردند. در این میان آمریکا با ابداع مفاهیمی همچون دفاع پیشدستانه بدعت جدیدی در مقابل ماده ۵۱ منشور ملل متحد پدیدآورده است. بر این اساس آمریکا و پیروان دکتترین نظامی این کشور همچون رژیم صهیونیستی به‌عنوان نیروی نیابتی آمریکا به جای انتظار برای دریافت ضربه نخست از جانب دشمن، صرف‌کشف تهدید قریب‌الوقوع از سوی دشمن را جواز توسل به زور علیه او می‌دانند. نظریه «دفاع پیشدستانه» پاسخ مسلحانه به حملات قریب‌الوقوع یا پاسخ دولت قربانی تجاوز که دریافت‌ه حملات بیشتری در حال طراحی است که در آینده انجام می‌پذیرد، مجاز و مشروع است.

متن کامل را در جام جم آنلاین بخوانید

متن کامل